

A magyar filozófia történetírása

Módszertan és kutatói gyakorlat

Szerkesztette

MESTER BÉLA – MÉSZÁROS ANDRÁS

Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács – Bölcsészettudományi
Kutatóközpont Filozófiai Intézet – Gondolat Kiadó
Budapest–Somorja

A kötet *A „sensus communis” hagyománya a magyar gondolkodásban: A filozófia és a nyilvánosság tere; nyilvános filozófia, nemzeti filozófia, nemzetkarakterológia* című, K 135638 számú NKFI/OTKA-kutatás keretében készült a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács és az ELKH támogatásával.

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

ELKH | Eötvös Loránd
Kutatási Hálózat

© Szerzők, 2022

Szerkesztés © Mester Béla – Mészáros András, 2022

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás, illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához van kötve.

A kiadó könyvei nagy kedvezménnyel az interneten is megrendelhetők.

www.gondolatkialdo.hu

facebook.com/gondolat

A kiadásért felel Bácskai István

Szöveggondozó Gál Mihály

A borító Csontváry Kosztka Tivadar *A Nagy Tarpatak völgye a Tátrában* című képének a felhasználásával készült.

Az angol tartalmi összefoglalókat nyelvileg lektorálta Balogh Zsuzsanna

A kötetet tervezte Lipót Éva

ISBN 978 963 556 417 0

ISSN 2498-8758

TARTALOM

A MAGYAR FILOZÓFIATÖRTÉNET-ÍRÁS MÓDSZERTANA

PERECZ LÁSZLÓ	
Kézikönyvek – röviden vagy hosszan? Magyar filozófiatörténeti kézikönyvek módszertani megoldásai	9
MÉSZÁROS ANDRÁS	
Ha narratíva, akkor milyen?	20
MESTER BÉLA	
Hogyan konstruáljunk filozófusi életműveket és nemzeti filozófiatörténeteket?	32
VERESS KÁROLY	
Lehetséges módszertani szempontok a közelmúlt filozófiai teljesítményeihez	46
LACZKÓ SÁNDOR	
PHILOBIBL. A magyar nyelvű filozófiai irodalom adatbázisa	57

A MAGYARORSZÁGI BÖLCSÉSZET MÚLTJA

SMRCZ ÁDÁM	
A sensus communis fogalmának neosztoikus recepciója Magyarországon	71
GUBA ÁGOSTON	
Magyar filozófiai torzó. Közelítés Bayer János eklektikus természetfilozófiai rendszeréhez	85
SIMON JÓZSEF	
Kartezianizmus és természetjog. Két filozófiai paradigma viszonya a kora újkori magyar filozófia történetében	104

GÁNGÓ GÁBOR	
A természetjog oktatása a Sárospataki Református Kollégiumban	118
VARGA PÉTER ANDRÁS	
Plágiumvádak, sajtóbotrányok és zárt ülések	140
A MAGYAR BÖLCSÉSZET A 20. SZÁZADBAN	
UNGVÁRI ZRÍNYI IMRE	
Hatástörténet és filozófiatörténeti jelentőség. Módszertani problémák Böhm Károly életművének filozófiatörténeti megítélésében	191
SZABADOS BETTINA	
Lukács kultúrafogalmáról – még egyszer	213
SZÉKELY LÁSZLÓ	
A filozófiai alkotások értékelése mint módszertani probléma – különös tekintettel Palágyi Menyhétre és Lukács Györgyre	228
SÁNDOR KLÁRA	
Karácsony Sándor nyelvészeti nézeteiről	259
KOVÁCS GÁBOR	
A határátlépés bővületében. A kultúrkritikai értelmiség szerepmodelljei a két világháború között	293
SZÜCS LÁSZLÓ GERGELY	
Társadalomkritikai perspektíva Heller Ágnes két ifjúkori történeti esszéjében	307
Névmutató	319
Summaries	329